

30

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

Štev. 8
1927

Vsebina:

Vabilo na redni letni občni zbor	113	Oskrbovanje čebel v A.-Ž. panjih	117
Predlagana izprememba društvenih pravil	114	Begalnica v A.-Ž. panju	121
Jubilejna kmetijska razstava	114	† Nadučitelj v p. Jože Bezjak	123
Važne železniške določbe za prevoz čebel v pašo	115	Opazovalne postaje	124
Vseslovanski čebelarški kongres in razstava v Prahi	115	Dopis iz Savinjske doline	126
		Društvene vesti	127
		Drobiž	128

Čebelarско društvo za Slovenijo (Blagovni oddelek) v Ljubljani

izdeluje v svoji novo ustanovljeni, najmoderneje urejeni delavnici

SATNICE

na dva načina, in sicer navadne, ki so izdelane potom **potapljanja**
in pa **na dva valjarja** izvršene, ki ostanejo vedno tudi v mrazu
prožne in elastične, da se ne lomijo.

Prodám

9 A.-Ž. panjev

na 10 okvirjev močno in precizno izdelanih po Din 200— za komad.

Jože Rihar, mizar, Verd, p. Vrhnika.

Poučne knjige za slovenske čebelarje:

Janša-Humek, Popolni nauk o čebelarstvu Din 24—
Žnideršič, Naš panj vez. Din 40—, broš. Din 35—
Slovenski Čebelar. — Izmed popolnih letnikov se dobijo samo še letniki: 1905, 1921,
1923 do 1926 à Din 40—

Posamezne različne številke raznih nepopolnih letnikov Slov. Čebelarja ima blagovni
oddelek na razpolago v zbirkah po silno nizki ceni.

Mlajši čebelarji, ki še niso dolgo naročniki Slov. Čebelarja, bodo v teh posameznih
številkah našli zelo obilo dragocenih čebelarskih nauk in jim bodo nudile te številke
mnogo zabave in pouka. Zbirka, ki obsega okoli 80 posameznih števil, stane le Din 20—.

Čebelarско društvo za Slovenijo v Ljubljani.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

*V Ljubljani, dne 1. avgusta 1927. / Številka 8.
Letnik XXX.*

Vabilo na redni letni občni zbor „Čebelarskega društva za Slovenijo“

ki bo

v ponedeljek dne 15. avgusta t. l. točno ob $1\frac{1}{2}$ 11 dopoldne v „Marijanišču“ v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Pozdrav in otvoritev občnega zbora po predsedniku.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo preglednikov računov.
5. Volitev odbora in dveh preglednikov računov.
6. Izprememba društvenih pravil.
7. Slučajnosti.

Kake predloge je poslati najkasneje do 10. avgusta t. l. društvenemu odboru.

Vložili smo prošnjo za polovično voznino, ki bo najbrže ugodno rešena. O tem bomo pravočasno obvestili vse podružnice, katerih dolžnost je, da so na občnem zboru zastopane po delegatih.

Odbor.

Predlagana izprememba društvenih pravil.

Društvena pravila so bila objavljena leta 1920. v »Slovenskem Čebelarju«. Potrebno pa je, da se v nekaterih točkah izpopolnijo. Zato je odbor sklenil, da bo predlagal občnemu zboru naslednje izpremembe:

§ 18. ... (ostane do) proračuni, ev. izpreminjajo društvena pravila, ter dajejo navodila i. t. d.

§ 20. Podružnice se ustanavljajo po vsej Sloveniji z odobrenjem osrednjega društva. Število podružnic ni omejeno. Ustanovitev, oziroma razhod in razpust podružnice prijavlja oblastvu osrednje društvo.

Člani podružnic so obenem tudi člani osrednjega društva ter imajo enake ugodnosti in pravice, pa tudi dolžnosti. Čebelarji, ki plačajo članarino naravnost osrednjemu društvu so, ako ni v bližini nobene podružnice, neposredni društveni člani, vendar pa imajo na občnem zboru samo posvetovalen glas.

§ 25. Podružnice morajo imeti vsaj 10 članov.

§ 26. Občni zbori podružnic naj se izvrše do konca meseca decembra vsakega leta.

Redni občni zbori podružnic se vrše po sporedu, ki se mora objaviti vsaj 14 dni pred občnim zborom v društvenem glasilu »Slovenskem Čebelarju«.

Občni zbor je sklepčen, ako je navzočna najmanj ena četrtina vseh članov. Za ve-

ljavnost sklepov je potrebna nadpolovična večina glasov. Društvenemu odboru naj se predlože prepisi računov, imenik članov, sploh celoletno poročilo še pred občnim zborom osrednjega društva.

§ 30. ... (ostane do) ... Slovenije.

Sedež podružnične zveze je na sedežu ene izmed podružnic tistega okrožja, za katero se je po odobrenju osrednjega odbora zveza ustanovila.

§ 39. ... (ostane do) ... pripade »Kmetijski družbi za Slovenijo«, kateri i. t. d.

§ 40. se črta.

Pravila

podružnice

I.

... (ostane do) ... in sicer: §§2, a, c, d, g, 3, 4, a, b, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29.

(Odpadejo torej: v § 2. točka b, in §§ 8, 38 in 39.)

VII.

Razhod podružnice more skleniti podružnični občni zbor, pri čigar razpisu je treba objaviti nasvetovani razhod, in sicer le v navzočnosti najmanj ene tretjine vseh članov z dvema tretjinama glasov vseh navzočnih.

VIII.

Premoženje preminule podružnice pripada dotični zvezi, če te ni, pa društvu.

Jubilejna kmetijska razstava

ki naj bi se vršila v začetku septembra t. l. v Ljubljani, mora zaradi skupščinskih volitev odpasti. Ostane pa običajna pokrajinska kmetijska razstava, ki je vsako leto in bo tudi letos od 17. do 26. septembra. Obsegala bo vse stroke kmetijstva, tudi čebelarstvo.

Lansko leto se je pokrajinske kmetijske razstave udeležil le naš blagovni oddelek. Udeležiti se je more pa vsak čebelar s

svojimi pridelki in izdelovalci čebelarskih potrebščin.

Podpisani odbor najvljudneje vabi vse producente medu, voska, panjev, čebelarskega orodja itd., da postavijo svoje blago.

Razstavniki pogoji so bili že objavljeni in so isti, kakor za jubilejno razstavo. Pri glase sprejema do 10. septembra: O d b o r za pokrajinsko razstavo v Ljubljani (Turjaški trg).

Važne železniške določbe za prevoz čebel v pašo.

Fr. Kunaver v Ljubljani.

Ob priliki prevoza čebel v jesensko pašo z železnico opozarjam čebelarje na najvažnejše prevozne in tarifske določbe, da ne bodo imeli nepotrebnih stroškov in sitnosti. Čebelarji morajo upoštevati pred vsem naslednja navodila: Čebele naj predajajo železnici v prevoz z brzotovornim listom (rdeče obrobjenim). V prostor pod naslovom »tarife, ki naj se uporabijo« zapišite: Glasom lokalne tarife, sveska A po razredu II. V prostor: »Vsebina« je napisati: Žive čebele, v jesensko pašo. V prostor: »Naslov ali znak« je vpisati naslov. Vsí drugi vpisi so enostavni in razvidni iz rubrik samih.

Glede plačila voznine naj omenim, da postaja lahko zahteva, da pošiljalec plača tovarnino vnaprej.

Čebele pripeljite na postajo pravočasno. Ako preda čebelar le posamezne panje, naj napiše razločno (vsaj s kredo) na panj naslov in namembno postajo, kakor je napisano na tovarnem listu. Ako tega ne napiše, stori to železnica sama ter zaračuna za to posebno pristojbino. Panji morajo biti skrbno zaprti, pred vsem je paziti

na to, da ni kake razpoke, skozi katero bi mogle čebele uhajati.

Glede prevažanja čebel v celih vagonih naj pripomnim še to: Za ustno ali pismeno naročen vagon za izključno lastno uporabo mora naročnik glasom tarifnih določil plačati voznino za najmanj 5000 kg, to bi bilo prilično za 100 težkih A.-Ž. panjev. Pri manjši količini pa svetujem, naj se vagon ne naroči za izključno lastno uporabo, temveč naj se vsaj 48 ur pred nakladanjem obvesti nakladalna postaja, da se bodo čebele pripeljale v prevoz, ter naprosi šef postaje, da glede voza oziroma prevoza pravočasno ukrene vse potrebno.

V začetku omenjena tarifa določa tudi, da o prevozu čebel z osebnimi vlaki odloča železnica. To dovoljenje pa daje samo direkcija drž. žel. v Ljubljani, kamor se je treba ustno ali še bolje pismeno obrniti. Prometni oddelek te direkcije rad izda tako dovoljenje, ako je le z ozirom na sestavo vlaka to mogoče. Ob kakih neprilikah ali ob potrebnih informacijah v tem pogledu naj se obračajo čebelarji na člana našega društva, inspektorja drž. žel. Frana Kunaverja pri žel. direkciji v Ljubljani, ki bo rad podal vsa potrebna pojasnila. Vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Vseslovanski čebelarški kongres in razstava v Pragi.

ki je bila brez dvoma ena izmed največjih in tudi najzanimivejših prireditev te vrste v

inuli so praški slavnostni dnevi. Vseslovanski čebel. kongres se je vršil ob veliki udeležbi čebelarjev vseh slovanskih narodov. Krasno je uspela čebelarška razstava.

Evropi v zadnjih desetletjih. Z veseljem ugotavljamo, da je daleč prekašala vse naše misli. Nismo se motili v veri v organizacijsko spretnost češkoslovaških čebelarjev, ki so sijajno dokazali, da so kos najtežjim nalogam.

S prav posebnim veseljem ugotavljamo, da sta bila ves načrt in program do podrobnosti premišljena in izvedena natančno in točno.

Težko smo se ločili od Prage in češko-slovaških tovarišev, ki so med sabo tekmovali, kako bi nam izkazovali čim več gostoljubja. Nič manj težko ni bilo slovo od čebelarjev drugih slovanskih narodov...

Praških čebelarskih dni ne moremo popisati z običajnim poročilom. Preveč lepega, dobrega in koristnega smo videli, zvedeli in doživeli! Zato smo naprosili našega strica Matijca, ki je tudi bil z nami, naj o vsem natančno poroča, da bodo naši čebelarji vsaj čitali o tem, kar so drugi — srečnejši — videli in doživeli.

Pa poslušajmo, kaj pripoveduje stric Matijc!

Sklenjeno je bilo, da odpotujem v Praho... Še nikdar v življenju se nisem pripravljaj na kako pot s tolikim veseljem. Zavest, da bom videl slovansko Meko, da bom stopil na klasična tla narodnostnih bojov in zrl zlato Praho, me je prevzela docela. Že tedne pred odhodom sta se me lotila nemir in nestrpnost. Za to je skrbela tudi moja okolica: preskrbna žena in pa prijatelji ter znanci s svojimi nasveti in željami... Nekateri, ki so že bili v Prahi, so me opozarjali na razne praške znamenitosti, ki si jih moram ogledati, sladkosnedeži so me poučevali, katere češke jedi moram pokusiti. Prijatelj Čeh mi je blaženega obraza dopovedoval, kje ima prodajalno najslavnejši praški prekajevalec, ravnatelj mestnih nasadov pa mi je sestavil velik program za ogled najznamenitejših čeških vrtnarskih podjetij. Striček Jan, stara češka grča, mi je mimogrede na cesti hitel dopovedovati, da bi pomenilo za vso češko pivovarstvo kruto razžaljenje, če ne bi obiskal kaj vem katerih slovitih čeških pivnic. Da je bila mera polna, sem prevzel še razne »komisije«: preskrbo kolajen za neko društvo, semena znamenitih praških kolerabic, nakup krme za kanarčke itd. Vsa naročila sem prevzel in vsem obljubil vse! Pa kako tudi ne?! Srce mi je bilo veselo, takrat je pa človek radodaren z obljubami...

Ko je bilo vsega dosti, to se pravi, ko je bil velik kovčeg natrpan do skrajnosti in moje potne listine v redu, sem se dne 30. junija poslovil od Ljubljane. Bil je zadnji čas. Priprav in čakanja sem bil do grla sit.

Odpeljal sem se z opoldanskim brzovlakom, ki vozi preko Maribora, Gradca, »Prukademur«, Linca naravnost do Prage. Z zagrebškimi tovariši sem bil dogovorjen, da se snidemo na Zidanem mostu. Tam jih ni bilo, ker je zagrebški vlak odšel še pred našim proti Mariboru. Tu sem jih dohitel. Bili so baš v objemu ognjevitnega našega carinika, ki je na ves glas trdil, da zagrebški čebelarji niso to, kar je pisano v njih listinah, t. j. čebelarji, marveč zagrebški tihotapci, ki nameravajo zagrebško politiko čez mejo »švercovati«. Tega pa cariniki ne smejo dopustiti, ker potrebujemo politiko doma. Carinik je pulil iz rok Zagrebčanov neko pločevinasto posodo in trdil, da je v njej politika, mi pa, da bogibogme ni, marveč — med. Šele ko smo mu zagrozili, da se pritožimo pri zagrebških sedmih stolih, jo je odkuril.

Znesli smo prtljago v skupni vagon in hajdi naprej! Pridružil se nam je tudi kapetan Ivo Rusmarinioli iz Dalmacije, čebelar po poklicu, ki je potoval na praško razstavo s posebno, tajno nalogo. Že iz tega, da je imel s seboj mnogo prtljage, smo sklepali, da ni »kar tako«.

Pot preko Avstrije nam je minula naglo. Skrbeli smo, da nam ni bilo dolg čas. Noč smo večinoma prespali zviti v klobčiče kakor jež. Ko smo se pripeljali do češko-slovaške obmejne postaje Horny Dvorište, se je že daniło. V voz so nam prinesli tople kave, pa je bilo spanja konec.

Pogledam skozi okno. Pokrajina je še v somraku, le tam na obzorju je nebo jasnejše. Mimo nas beže nizka brda, borovi gozdički. Pozdravljajo nas tihe vase, pogreznjene v zaklonjene dolinice, vse obdane z zelenjem sadnega drevja. Skozi odprto okno prihaja jutranji hlad. Nebo v dalji postaja rožnato, ognjeno-

rdeče. Barve se izpreminjajo, postajajo milejše. Mogočna zarja vstaja na vzhodni strani. Ozračje zatrepeče pred prvimi solnčnimi žarki, ki se z mlado jutranjo silo razlijejo po božji slovanski zemlji.

Kolikor daleč oko nese — samo žito, le tu pa tam kaka njiva detelje, rumene kakor zlato. Travniki so redki, večina zemlje je obdelana. Pa kako! V resnici, na tej zemlji počiva božja desnica. Neizmerno morje klasja valovi v jutranjem vetru, se sklanja, vstaja. Mnogo zrnja tod pridelajo, toda kljub temu komaj za tretjino domače potrebe. Industrijski kraji so nenasični!

Vlak drevi dalje s peklensko hitrostjo, mirno, skoraj brez ropota. Ura je šesta.

Pred nami vstaja ogromen oblak, ki se neprestano veča. Krvavi so solnčni žarki, ki prodirajo skozi njega. Siti ga sto in sto orjaških dimnikov veletvornic. Oh tam si ti, srce Češkoslovaške, Praga... Nismo daleč od nje. Že beže mimo okna predmestni vrtovi, vile, tvornice, tvornice in zopet tvornice. Skozi megleno ozračje prodirajo motni obris dimnikov, stolpov, zvonikov. V zraku zatrepeče konica pozlačenega stolpca na ogromni stavbi visoko na griču. Glej biser Prage — Grad Hradčani, bivališče predsednika češkoslovaške republike! Pod gradom daleč, daleč na okoli se razprostira neizmerno morje hiš in palač — Praga, cilj našega potozovanja. (Dalje prihodnjič.)

Oskrbovanje čebel v A.-Ž. panjih.

Fr. D. Jug.

VI.

Nov način za razširjenje čebelnega gnezda.

ko je pomladanska paša dobra in traja vsaj kakih 14 dni zdržema, zaleže matica v zelo živahnem panju v tem času v plodišču vse prazne

celice. Tedaj se zalega ne more več množiti, ampak matica zalega le toliko, kolikor se na dan izvali čebel. Ker je pa tri tedne preje še malo zalegala, se sedaj tudi le malo čebel plega, zato ima matica sedaj le malo dela. Tedaj bi dobro služil na 11 satov povečan A.-Ž. panj, ker bi čebelno gnezdo lahko razširili še za dva sata.

Kako bi spomladi plodišče razširil, to mi je že pred leti delalo preglavice. Tako zvano prestavljanje v aprilu mesecu je nemogoče, ker je še premalo živali v panju. Zaleženo je sicer vse satje v plodišču, a plegla se je šele prva in druga zalega sredi gnezda, ki je bila na treh satih. Da zadobi plodišče toliko ži-

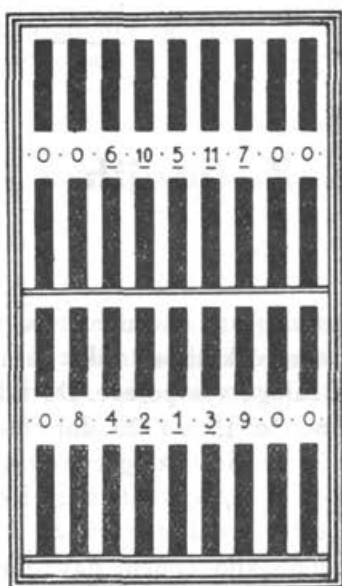
vali, da so nagosto zasedene vse ulice v njem, moramo čakati še toliko časa, da se dosedanja zalega vsa poleže. Do takrat pa potrebujemo še 15 do 20 dni. Med tem časom bi pa matica zalegla središče gnezda (sate št. 2, 1, 3) že tretjič. Ko pa je spomladi satje sredi gnezda že v tretjič zaleženo, nastavijo čebele navadno nanje že matičnike. Ako pa je paša dobra in matici primanjkuje prostora za zaleganje, je nevarno, da prekmalu zaleže matičnike ter s tem provzroči prezgodnji roj. Take primere sem hotel na vsak način preprečiti. Za to sem našel pravo pot, ki jo hočem v tem članku razodeti.

Že v zadnjem članku sem omenil, da zaradi razširjanja čebelnega gnezda uporabljamo tudi medišče. Napravil sem v tem prvi poizkus že l. 1921., in sicer samo z enim panjem. Za to sem določil panj, ki je bil spomladi najmočnejši. Že v prvi polovici aprila meseca je matica v njem razširila zalego na 5. in 6. sat. Tedaj sem odstranil iz medišča vso zimsko zalego in matično rešetko odmaknil za 5 cm od

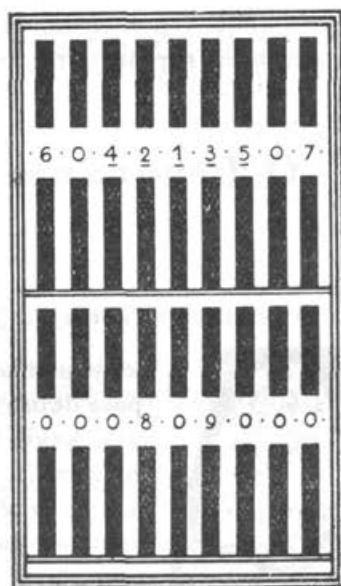
kraja. Nato sem prestavil iz plodišča v medišče celo čebelno gnezdo (7 satov) s čebelami in matico vred v istem redu, kakor je bilo spodaj. V plodišču sem pustil le dva krajna sata (8. in 9.) z obnožino in z medom, na katerih ni še bilo zalege. Ta sem pomaknil v sredino plodišča, da sta stala prav pod gnezdrom. Prazni prostor v plodišču sem napolnil s tistimi praznimi satji, ki sem jih hranil za prestavljanje. Čebelno gnezdo, ki je bilo sedaj v medišču, sem pa uredil takole: dva krajna sata (6, 7), v katerih sta bila večinoma obnožina in med, sem premaknil zopet h kraju,

poti do žrela kmalu privadijo. Kar se tiče toplote, je pa dokazano, da je pod stropom stalnejša nego spodaj pri žrelu. Razširjeno gnezdo čebele lahko negujejo, ker se vsak dan več novih čebel izleže. Prazno satje, ki sem ga vložil spodaj, sem s tem, da sem ga postavil v panj, pravočasno spravil na varno, da ga mi ni bilo treba žvepljati. Panj sem seveda zadi med okeneci in vrati zopet zapažil s slamnico in s papirjem.

Druga spomladanska paša na borovnicah, češnjah in sadnem drevju se je tisto leto še dobro obnesla. Matica je v dveh

Slika št. 1.

Slika št. 2.

vmes pa postavil na vsako stran po en prazen sat za zalego. S tema dvema satoma sem sedaj razširil plodišče na 11 satov. V panju je satje sedaj takole razvrščeno (glej sliko št. 1).

Podčrtane številke pomenijo zaležene, ničle pa prazne sate.

S to izpremembo sem pridobil v plodišču dva cela sata za zalego. Plodišča nisem s tem nič oškodoval — ne glede živali, ne glede toplote, ne glede hrane. Gnezda čebelam tudi nisem zmedel, matici je ostalo isto delo kakor poprej, samo da ni bilo sedaj gnezdo spodaj pri žrelu, nego zgoraj pod stropom. Čebele se novi

tednih zopet vse plodišče zalegla. Ker je bilo do glavne paše še šest tednov, je bilo treba plodišče vnovič razširiti. A kam? Izvesti je bilo treba zopet novo izpremembo. Čebelno gnezdo je bilo treba premikati zopet navzdol.

Vprav dne 1. maja sem se lotil tega opravlila. Najprej sem spodaj odstranil štiri prazne sate, sata z obnožino (8 in 9) sem pa odmaknil na stran. Nato sem vzel iz sredine čebelnega gnezda štiri zaležene sate (št. 4, 2, 1 in 3) s čebelami vred brez matice in jih postavil spodaj v sredino bivšega plodišča. Zgoraj sem vse ostale zaležene sate skupaj pomaknil, poleg njih

pa postavil na vsako stran po dva prazna za zaleganje. V panju je situacija sedaj taka. (Glej sliko št. 2)

Podčrtani sati so zaleženi, z ničlo označeni pa prazni.

S to spremembo sem zopet pridobil za plodišče štiri prazne sate za zalego. Ker je bil panj s čebelami že gosto zaseden, so čebele lahko tudi one štiri zaležene sate (4, 2, 1, 3) spodaj negovale. Pričele so odlagati obnožino in med tudi na spodnje zaležene sate. Tako se je družina raztegnila tudi na plodišče. Delokrog matice je pa ostal še vedno omejen na plodišče zgoraj ter se za njo položaj ni nič izpremenil.

Ker se v začetku maja meseca paša ni pretrgala ter so čebele na sadnem drevju in drugih rastlinah še vedno nekaj dobile, je matica v razširjenem plodišču prav pridno zalegala. Osmi dan sem nato panj pregledal. Spodaj so se čebele na dveh satih že polegale. Ta dva sata sem predstavil zopet zgoraj v plodišče in ju zamenjal z dvema satoma mlajše zalege, ki sem ju prestavil doli med ostala dva sata zalege. S tem sem zopet povečal plodišče za dva sata. Čez osem dni, to je 16. maja, sem panj zopet pregledal. Sati v plodišču so bili po večini vsi zaleženi, a nastavljeni so bili tudi že matičniki ter nekateri že zaleženi. Ker sem hotel ta panj preizkusiti do skrajnosti, sem se odločil, da panja ne bom pustil rojiti. Tedaj sem mu čez nekoliko dni matico vzel. Osmi dan potem sem porezal vse matičnike razen enega najlepšega. Sat s matičnikom sem prestavil spodaj v plodišče, zraven pa še drugo, mlajšo zalego in tiste sate, ki sem jih hotel pridržati v plodišču. Ostale sate sem postavil v medišče, ter matično rešetko zopet potisnil do kraja. Panj je tedaj imel zopet prvotno plodišče in medišče.

Druge A.-Ž. panje sem tisto leto še predstavil, kakor je običajno, a preveril sem se, da se je moj novi poizkus posrečil, ker se da na ta način lažje in uspešneje razširjati čebelno gnezdo nego s prestavljanjem. Za rojenje so se mi sicer tisto leto pripravili vsi panji, a razlika je bila ta, da je

imel panj, kateremu sem po opisanem načinu razširjal gnezdo, do tretjine več živali, nego oni, ki so bili po starem načinu prestavljeni, poleg tega pa še tri sate zalege več nego drugi. Ko sem onemu panju vzel matico, je imel nabito polno čebel in še na devetih satih zalego. Oni panji pa, ki sem jih prestavil sredi maja meseca, so imeli v medišču konec meseca že skoro vso zalego poleženo, v plodišču pa je bilo zalege komaj na štirih ali petih satih.

Ako to nekoliko natančneje ogledamo, vidimo, da je to že po naravnem potu umevno, in sicer iz naslednjih vzrokov.

1. Ker smo morali čakati s prestavljanjem do sredi maja meseca, je matici ob dobri spomladanski paši kolikor toliko primanjkovalo prostora za zaleganje, ker je bilo v tistem času v panju še mnogo starega medu ali pa nove medene zaloge, oziroma vsaj obnožine. Zato je matica mnogo manj zalegla, nego bi bila lahko.

2. Ko smo v maju mesecu predstavili zaležene sate s čebelami vred v medišče, matico pa pustili spodaj v plodišču, smo s tem matici čebelno gnezdo razdejali, zalego in mlade čebele smo od matice ločili z rešetko. Preden se matica na novem satju v plodišču zopet ustali in preden prične zopet redno zalegati, mine že teden dni. Ko pa nastopi rojilna dobra, če je v naravi količkaj dobre paše, se čebele prično pripravljati na roj brez ozira na to, koliko je zalege v panju. Ko pa se čebele prično pripravljati na roj, matica preneha z zaleganjem, čeprav ima še dosti praznega satja na razpolago.

Z mojim novim načinom za razširjenje gnezda se pa ti nedostatki dado preprečiti, in to je pri čebelarjenju na med zelo važno. Spomladi pred glavno pašo vzgojimo kolikor mogoče veliko živali v panju, kajti le tedaj bodo mogle čebele glavno pašo izkoristiti v naš prid.

K temu pa moram pripomniti še, da more s tem novim načinom z uspehom razširjati čebelno plodišče edino le čebelar,

ki je prezimil močne družine, ker za naglo razširjanje njih zalege je pač treba več toplote v panju. Toploto pa tvorijo čebele same, kajti čim več jih je v panju, toliko trajnejša je toplota. Kdor ima slabiče, naj z njimi ne poizkuša, kajti slabič plodišče komaj do konca maja napolni.

Leto pozneje sem pa že vsem svojim čebelnim družinam v A.-Ž. panjih na ta način razširjal gnezdo in se mi je to prav dobro obneslo. Nato sem pričel tudi prezimovati v mediščih, to pa zlasti zaradi tega, da ni potreba spomladi predstavljati družin v medišče. Tistemu, ki čebel ne kaže prezimovati v medišču in bi rad poizkusil ta način prestavljanja, naj se ravna po opisanem načinu. Čebelne družine naj prestavi spomladi v medišče ter spravi vsaj teden dni pred glavno pašo matico in mlado zalego zopet v plodišče.

Sčasoma sem si v tej zadevi pridobil še več izkušenj. Naj jih tudi navedem.

1. Ako hočemo imeti pri tem načinu hiter uspeh, moramo uporabljati le že izdelano čebelno satje.

2. Plodišče razširjajmo po količini zimske zaloge, po množini čebel, po razmerah paše in po zmožnosti matice. Čim več je vsake stvari, tem naglejši so uspehi.

3. Ne pozabimo na trote! Satje, katero pridevamo k čebelnemu gnezdu, ne sme imeti preveč trotovine, a brez nje tudi ne sme biti. V boljših plemenjkih morajo biti trotje aprila meseca že zaleženi.

4. Pazimo na tiste zaležene sate, ki smo jih prestavili iz gnezda dolí, osmi dan po prestavi jih preglejmo, če bi slučajno našli na katerem kak napihnjjen matičnik. Tega odstranimo, ker ta ni še znak roja, ampak so ga le čebele svojevoljno napih-nile. Dokler niso matičniki nastanjeni v gnezdu zgoraj in po matici zaleženi, toliko časa se čebele še ne pripravljajo na roj.

5. Tistemu panju, ki se sploh ne pripravlja na roj, lahko večkrat izmenjamo po enega ali dva sata zalege, tako da damo zgoraj prazne, spodaj pa zaležene sate. Teden dni pred glavno pašo pa spr-

vimo dolí vso mlado zalego in matico! Ako je pa panj rojil ali smo mu bili staro matico vzeli, naj se mlada matica izvali in oprashi spodaj v plodišču.

Končno naj še omenim, da je ta način za razširjenje čebel praktičen. Matica ostane vedno v svojem delokrogu in ni nevarnosti, da bi jo pri prestavljanju pokončali. Ostane vedno zgoraj, čeprav predstavljamo del zalege dolí. Samo ako imamo na spodnjem praznem satju trotovino, tedaj rada uide dolí in ga zaleže, nato se vrne spet gorí v gnezdo. Zato je treba paziti, da ni v panju preveč trotovine. Letos sem 20 A.-Ž. panjem na opisani način razširjal plodišča, a samo pri enem primeru sem opazil, da je matica zalegala zgoraj in spodaj.

Opisal sem ta svoj način za razširjenje čebelnega plodišča v A.-Ž. panju, ne da bi ga komu nameraval vsiljevati, pač pa trezno mislečim čebelarjem v presojanje in proučevanje.

Zazimljanje v medišču in matična rešetka.

O zazimljanju družin v medišču A.-Ž. panja smo obširno razpravljali v »Slov. Čebelarju« že l. 1924. Letos moram k temu dodati le še nekaj. Jaz ne predstavljam več svojih družin iz plodišča v medišče po ajdovi paši septembra meseca, ampak pred ajdovo pašo že v začetku avgusta meseca. Tedaj odstranim iz vseh panjev matične rešetke. Matična rešetka nima v A.-Ž. panjih od avgusta do maja meseca nobenega pomena več, ampak je le v škodo čebela, ker si brez potrebe brusijo krila, ko lazijo skozi njo. Čebele se v panju brez rešetke lažje gibljejo ter se čutijo bolj celoto, ako ni med njimi ločila.

Namesto matične rešetke vložim v panj od zadí med plodiščem in mediščem primerno deščico, ki je 10 mm debela in 25 cm široka ter dolga toliko, kolikor je panj širok (36 cm). Deščica mora biti za vsak panj posebe nalašč prirejena. S to deščico razdelimo panj tudi med plodiščem in mediščem do sredine satnik o v. Druga polovica panja spredaj je pa

prosta od žrela do stropa. Tako imajo čebele do žrela prosto pot brez ovire. Tako prirejen panj pustim celo zimo. Čebele se pozimi zberejo vse zgoraj ter imajo dovolj toplote, čeprav je le polovica panja predelanega. Ako bi jih pa kdo hotel bolj zaščititi, lahko vloži med spodnje satnike

in desko nekoliko daljšo lepenko, pa je delo opravljeno. Spomladi odstranimo deščico iz panja ali pa štirinajst dni pred glavno pašo, nato vložimo matično rešetko zopet v panj.

V prihodnji številki pride na vrsto rojilna doba. (Dalje.)

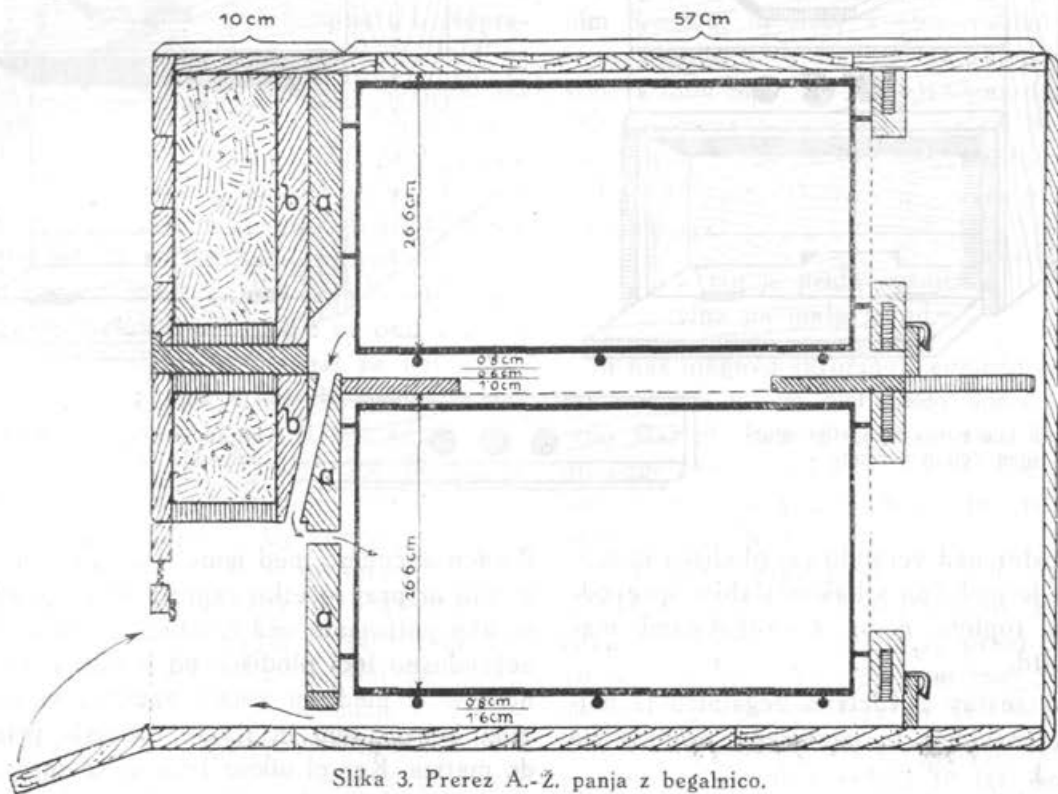
Begalnica v A.-Ž. panju.

P. Jocič — Preddvor.

Veranda: Pri izhodu begalnice se prične po celi širini panja veranda, ki je visoka 18 cm, njena globina pa je odvisna od debeline desk panjeve prednje notranje stene. Veranda se popolnoma zapre — spodnji del z 12,5 cm visoko za-

odvzame. Dušniki so važni pozimi, ko se vežica v svrhu obsenčenja popolnoma zapre, ob prevažanju, proti zlobni roki pa varujejo, da se čebele ne zaduše v slučaju, da bi kdo zaklopnico zaprl. Na dnu verande po celi širini je premakljiva zaščoda poljubne višine z izletnico. To je praktična naprava za prvo pomladansko snaženje, ker ni treba panjev zadaj odpi-

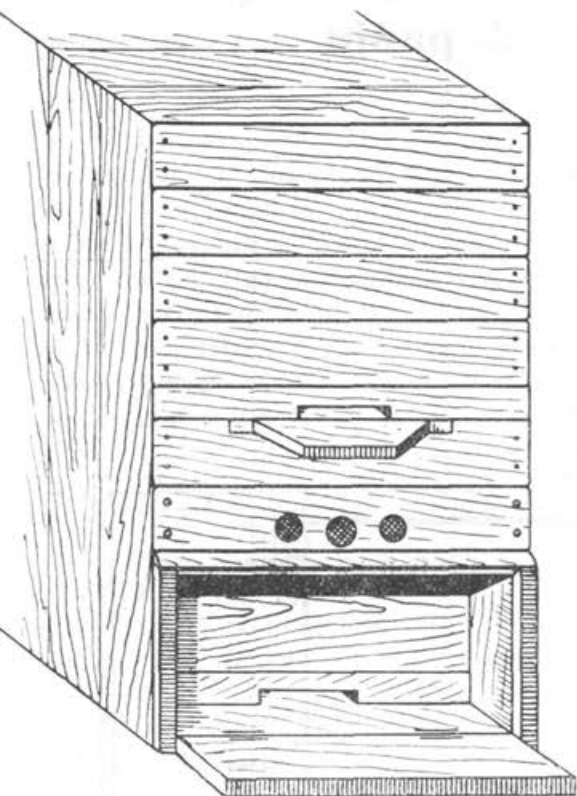
Slika 3. Prerez A.-Ž. panja z begalnico.

klopnico, ostali del pa zapira 10 cm visoka zunanja povprečna deščica, v kateri so trije zamreženi dušniki. Deščica je pritrjena z vijaki, da se jo lahko v potrebi

rati in motiti čebel. Panj se snaži spredaj in istotam se potegne iz panja tudi lepenka, ki jo položimo na zimo na dno panja. Tik pod izhodom begalnice v verando

je napravljeno v panjevo steno še eno okroglo žrelce, skozi katero se selijo iz medišča v plodišče tiste čebele, ki prihajajo skozi begalnico. Ker je to žrelce skoro v zvezi z izhodom begalnice, začutijo osirotele čebele v medišču matičin duh mnogo preje nego pa iz spodnjega žrela. Skozi to žrelce letajo tudi na pašo. Pozimi je zaprto,

zaprto z lesenim čepom, odprto pa je poleg spodnjega žrela tudi okroglo žrelce pod begalnico. Ko družino prestavimo, odpremo begalnico spodaj. Služi dobro za ventilacijo medišča, troetje jo uporabljajo za izhod iz medišča, poslužujejo se je pa tudi čebele, ki izletavajo na pašo. Glavna naloga begalnice je pa ob jemanju medu.

Slika 4.

Sprednje lice panja z zaprtim zgornjim delom verande.

Slika 5.

Sprednje lice panja s popolnoma odprto verando in s povprečno deščico z dušniki.

Prostor nad verando pri plodišču in medišču je nadevan s kakim slabim prevodnikom toplote, n. pr. z strugotinami, mahom itd.

Ves sestav z vdelano begalnico je najbolje razviden iz panjevega prereza na sliki 3.

Uporaba begalnice.

Kako se ravna z njo? Popolnoma isti postopek, kot ga opisuje nemški čebelar Kunč. Do prestavljanja je izhod begalnice

Preden začnemo med jemati, moramo nekoliko ur prej rešetko zapreti. Še bolje pa je, ako potisnemo nad rešetko lepenko, ki neprodušno loči plodišče od medišča. Čebele se v medišču kmalu začutijo osirotele, begajo sem in tja in izkušajo priti do matice. Ker ni nikjer izhoda, se spraše skozi begalnico in odtod skozi okroglo žrelce v plodišče. Ko so satniki iztočeni, jih moramo postaviti nazaj v medišče, nato odpremo rešetko in čebele zlezejo skozi njo zopet v medišče.

S temi preuredbamí so v splošnem olajšana vsa opravila v panju. Zelo primeren je tak panj za dve samostojni družini, za prezimovanje v plodišču ali medišču ali pa po Kunčevem načinu. Ker je sprednja stena nadevana s slabimi prevodniki toplote, je debela. Do gnezda ne pride tako hitro ne mraz, ne poletna vročina. Pozimi je veranda popolnoma zaprta. Čebele se de mirno, ne motijo jih ne solčni žarki, ne neugodno vreme. Čist zrak prihaja v panj skozi dušnike v zgornjem delu verande. Zaprta veranda varuje čebele miši, ki sicer vedno iztikajo okrog žrel za

mrtvimi čebelami. Pa tudi ptice, ki so čebelarjem pozimi škodljive, ne morejo panju blizu. V takem panju prezimujejo čebele res dobro, vsaj jim je takrat poleg živeža najbolj potreben mir.

Res je, da bo tako preurejen panj za malenkost dražji, to pa le zaradi lesa, katerega je treba več za dvojno steno in zaradi več dela. Kdor dela nove panje, ne bo večjih izdatkov mnogo občutil, zlasti če pomisli na dobiček, t. j. na veliko lažje opravljanje panja proti staremu sistemu, s katerim je bila muka za čebele in za onega, ki je čebelaril v njih.

† Nadučitelj v p. Jože Bezjak.

roti pokopališču se je pomikala dolga procesija od cerkve Sv. Urbana dne 3. julija t. l. Nepregledna množica ljudi se je zbrala v izprevod ter spremljala blagopokojn. nadočit. Jožeta Bezjaka k zadnjemu počitku. Ni čuda, saj je bil veliki večini Urbančanov — vsem, ki so danes stari od 25 do 56 let — dober učitelj in vzgojitelj. Smrt pride sicer vselej prezgodaj, vendar pokojnika ni pobrala nepričakovano, saj je bolehal že nekaj let. Bolezen se je vedno hujšala, tako da zadnja dva meseca ni mogel več iz postelje.

Jože Bezjak je bil rojen dne 17. marca 1861. l. v Vičavi pri Ptujju. Kot učitelj je služboval najprej v Cerkovcih na Ptujskem polju. Odtod se je preselil k Sv. Urbanu blizu Ptujja, kjer je služboval do 15. aprila 1908. l., torej 24 let. Tega leta se mu je ponudilo na Hajdini pri Ptujju nadočiteljsko mesto. Tu je služil do 29. februarja 1924. l. Tedaj je nastopil zasluženi pokoj ter se nastanil na svojem posestvu pri Sv. Urbanu.

Da je bil rajni Bezjak v svojem poklicu vesten in marljiv, je znano gg. tovarišem ter mnogoštevilnim njegovim učencem. Bil pa ni le učitelj, bil je tudi v kmetijskih

strokah dober strokovnjak, zlasti v sadjarstvu, vinogradništvu in čebelarstvu.

Vsak primeren prostor je zasadil s sadnim drevjem in sicer s plemenitimi sortami. Mnogo se je zanimal za vinogradništvo. V onih časih, ko so naši vinogradi začeli pešati zaradi trtne uši, je bil Bezjak med prvimi, ki so začeli ameriške trte saditi in cepiti. O njem po vsej pravici moremo reči:

»Trte je pridno sadil,
vina pa malo je pil.«

In baš njegovo skromno, redno in zmereno življenje mu je omogočilo doživeti to lepo starost, kajti že od otroških let se ni mogel šteti med one srečne zemljane, kateri se veselijo krepkega in trdnega zdravja.

Nad vse priljubljeno opravilo izven službe pa mu je bilo čebelarstvo. Bil je eden najstarejših čebelarjev, pravi strokovnjak. Večino svoje dobe je imel 30 do 60 panjev. Z rajnim Jožetom sva bila sodobnika iz dijaških let, po mojem slovesu iz šole pa se nisva videla 10 let, ko so naju l. 1886. zopet čebele seznanile in združile. Prijetni spomini me prestavljajo nazaj v tiste davne srečne čase — danes jim pravimo »zlati časi« — ko sva bila še revčka začetnika, »pasla« čebele, učila

drug drugega, a kaj se hoče, vse znanje obeh je pač bilo še pičlo. Šele po letih sva se lahko vsaj deloma strokovno zabavala, posvetovala in navduševala za vse, kar je ta ali oni spoznal za dobro. — Tukaj moram omeniti, da je Bezjak v tisti okolici bil pionir naprednega čebelarstva. Prvi je imel panje s premičnim satovjem, prvi točilo, prvi stiskalnico za satnice. Zato ni čuda, da sem ga pridno obiskoval, malo da ne vsako nedeljo, čeprav je bilo do njega dobri dve uri hoda. Čebelarila sva torej tako rekoč skupno, čeprav vsak pri svojih čebelah, vsak na svojem domu.

Kakor je bil rajni Bezjak vsestransko reden in vesten, tako je bil dober in blag družinski oče. Najvažnejša dolžnost mu je bila preskrba otrok za njih prihodnost, in to se mu je dobro posrečilo. Nas vseh, ki smo ga poznali, upanje in želja pa bodi, da je, ko se je iz truda polnega življenja preselil na drugi, boljši svet, šel uživati plačilo, ki si ga je zaslužil z vsem, kar je storil dobrega. Vsemogočni Bog mu bodi bogat plačnik!

Svojemu dobremu prijatelju

Iv. Jurančič.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič v Ljubljani.

Junij 1927. Za medenje ugodno vreme v zadnjih dnevih maja meseca je trajalo tudi prve dni junija. Največ dni z najvišjim donosom smo imeli od 1. do 4. dne tega meseca.

Vobče se junij ni obnesel. Robinija (akacija) ni dala ničesar. Isto je bilo z lipo in s travniškimi cveticami. Poročevalci navajajo kot vzrok slano, ki je padla sredi maja meseca. Njene posledice so bile hujše, nego smo pričakovali.

Na smreki so čebele še nekaj dobile, a ne povsod. Postaje Sv. Gregor, Guštanj, Dobrava-Vintgar in menda tudi Javornik in Cerknica pripisujejo uspeh največ smreki. V Logatcu, na Vrhniki, ob Krimu in po drugod ni delila svojih dobrot.

Naše zadnje poročilo o prepeljanih čebelah v Logatec in o oškodovanju ondotnih čebelarjev pojasnjuje g. I. Babnik z Viča takole:

»Logaški čebelarji niso ničesar dobili zaradi tega, ker nobena rastlina sploh ni medila, a ne zaradi prevelike množine navoženih panjev. Dokaz naj bo dejstvo, da je ostal v Rožni dolini, kjer imamo sicer več sto panjev, le eden doma, pa tudi ta ni ničesar prinesel.«

Z ozirom na skorajšnje prevažanje panjev v ajdovo pašo, opozarjam bralce na naslednje stvari.

Vse hvale in podpore so vredni čebelarji, ki se ravna po nauku, ki ga je podajal že Janša, da se more le s prevažanjem nekaj doseči. Ta z velikim naporom združeni posel se vedno bolj izvaja. Imamo starine, ki so že nad 40 let čebelarili izključno le na svojem domu, pa so se v zadnjih letih lotili prestavljanja čebel. Posamezniki so do konca junija meseca že po dvakrat prebrali pašo.

Prevaža se na vse strani. Letos sta pripeljala dva Posavca svoje čebele v kostanj celo v Ljubljano v mojo bližino, kjer imamo rekord za slabo pašo.

Prevažanje se je tako razširilo in udomačilo, da se ne bo dalo preprečiti kljub odporu in nasprotovanju nekaterih čebelarjev. Žal, da rodi med našimi člani sovraštvo, ki je izvor mnoge zla.

Da se nerazpoloženje na obeh straneh ublaži, nujno priporočamo, naj prevaževalci vpoštevajo pravice domačinov s tem, da ne postavljajo čebel pred nos večjih domačih čebelarstev in tudi ne takih čebelarjev, ki že dalj časa vozijo čebele v dotični kraj. Nadaljnja splošna zahteva je, da čebele pravočasno odvažamo. Na drugi strani pa morajo domači čebelarji na pasiščih izprevideti, da nekoliko večkrat zanemarjenih panjev ne more

K r a j (z morsko višino)	Označba opazo- vanega panja	P a n j e n a t e ž i						Toplina zraka				Dni je bilo								
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	srednja me- sečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		mesečni tretjini dkg			pri- dobil	pe- rabil	dne													
		1.	2.	3.				1.	2.											
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	15	30	335	120	55	—	205	—	130	+ 32	+ 8	+ 19.0	27	9	—	4	5	21	12
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	70	40	310	80	40	30	270	—	100	+ 33	+ 10	+ 20.0	30	9	—	2	—	17	11
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	—	5	55	155	45	70	—	160*	15	+ 32	+ 5	+ 17.5	29	14	—	2	6	22	9
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	265	300	400	135	40	90	965	265	160	+ 30	+ 8	+ 18.2	29	4	—	1	4	21	9
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	270	220	105	85	105	120	285	—	60	+ 28	+ 8	+ 18.0	26	10	—	4	14	12	21
Virmaše pri Šk. Loki	A.-Ž.	210	130	10	115	35	170	30	—	50	+ 25	+ 9	+ 18.5	26	13	—	6	10	14	21
Dobrava-Vintgar (577 m)	A.-Ž.	495	645	120	80	85	60	1035	—	170	+ 31	+ 5	+ 18.9	26	14	—	5	4	21	7
Javornik n. Gor. (553 m)	A.-Ž.	700	1200	65	90	35	180	1665	—	270	+ 29	+ 5	+ 17.6	26	4	—	11	15	4	3
Dob (305 m)	A.-Ž.	130	30	20	70	50	70	—	10	50	+ 36	+ 4	+ 15.9	25	5	—	6	3	21	11
Rova na Gor. (350 m)	A.-Ž.	165	55	75	35	35	105	70	—	50	+ 31	+ 7	+ 18.6	26	10	—	5	11	14	9
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	125	75	40	65	40	30	105	—	30	+ 30	+ 10	+ 18.4	25	6	—	6	9	15	17
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	690	455	180	85	65	30	1145	—	170	+ 28	+ 9	+ 16.9	29	12	—	2	10	18	23
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	1020	1940	—	140	—	150	2670	—	260	+ 33	+ 9	+ 21.3	30	7	—	2	5	23	18
Valpča vas p. Semiču (280 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	8	—	2	7	21	11
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	120	25	—	155	140	90	—	240	50	+ 37	+ 9	+ 21.3	28	7	—	3	2	25	12
Ptuj (221 m)	A.-Ž.	120	—	—	120	30	120	—	150	50	+ 33	+ 8	+ 18.0	25	9	—	5	13	12	14
Hrastnik (250 m)	Gerstung	484	402	24	154	60	300	396	—	150	+ 36	+ 7	+ 19.4	26	10	—	4	13	13	14
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	170	45	20	60	45	150	—	20	45	+ 23	+ 7	+ 15.1	28	10	—	2	16	12	28
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	160	85	320	60	5	30	470	—	100	+ 33	+ 11	+ 26.1	29	6	—	3	10	17	18
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	375	255	—	40	20	85	485	—	120	+ 27	+ 8	+ 16.3	30	10	—	4	13	13	17
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	75	85	5	30	25	70	40	—	25	+ 33	+ 4	+ 19.7	28	12	—	8	15	7	19
Cezanjevci (182 m)	A.-Ž.	360	—	50	50	210	220	—	70	110	+ 33	+ 9	+ 20.4	26	15	—	3	16	11	16
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	925	1600	—	120	—	205	2200	—	405	+ 31	+ 4	+ 16.9	26	6	—	4	5	21	23

* Panj dvakrat rojil. Poda ek ne ustreza zahtevam.

izkoristiti obširnega pasišča in da stori gospodarski greh, kdor preprečuje, da bi kdo drug pobral naravne darove, ki bi se drugače brez koristi poizgubili in propadli.

Lep zgled, kako naj se pospešuje sporazum med čebelarji, nam daje g. Polič iz Ptujja.

Ljubljanska podružnica se je obrnila na nekatere čebelarje v ptujski okolici za nasvete glede prepeljave v ondotno ajdovo pašo. Odgovori so se glasili nepovoljno. Izjavili so nam, da je ljudstvo razburjeno in ogorčeno zaradi namer imenovane podružnice.

Popolnoma drugačen pa je bil odgovor g. Poliča. Glasí se: »Prevažal sem osem let v pašo in dobro mi je znano, s kakimi težavami je to delo v zvezi. Domačini iz

nevednosti, egoizma in zavisti z vsemi silami nasprotujejo tujim čebelarjem. S poukom in osebnim vplivom pa se bodo razmere izboljšale.

V ptujsko okolico se more prepeljati več čebel v ajdovo pašo brez škode za kogarkoli. Le pravilno jih bo treba porazdeliti in imeti jih pod trajnim nadzorstvom. Po mojem mnenju se izplača k 200 panjem postaviti za čas paše stalnega paznika.

Prevoz se najlaže izvrši s postaje v Ptujju z avtomobili, ki so tu na razpolago. Ako želite, poiščemo čebelarjem primer-nih mest. V ta namen skličem odborovo sejo, kjer bomo vse to dodobra obdelali.«

Ako bi imeli na vsakem pasišču takega človeka, bi bil kmalu konec pritožb in zadovoljni bi bili domačini in prevaževalci.

Dopis iz Savinjske doline.

Iz Savinjske doline. Spoštovani gospod urednik! Iz naše doline dobivate le prav malo glasu. Da pa bode te vedeli, da tudi tukajšnji čebelarji še živimo, sem se odločil, da Vam pišem nekaj vrstic. Nisem strokovnjak v čebelarstvu — začetnik sem namreč še — zato ne morem poslati morda kakega poučnega članka. Hočem samo poročati, kako se nam kaj tukaj godi in kako čebelarimo.

Gotovo ste že potovali po naših krajih ter se na lastne oči prepričali, da naša dolina zaradi lepe lege ter gosto naseljenih, dobro urejenih vasi in trgov prekaša marsikateri kraj. Kakšne so naše čebelarske razmere? Videti je tukaj na okolici dosti prav ličnih čebelnjakov z dobro urejenim čebelarstvom pa tudi še veliko starodavnih z navadnimi kranjčiči, katerih je pa čimdalje manj. Naprednejši čebelarji so se poprijeli čebelarstva s premičnimi sati, starokopitneži pa polagoma opuščajo čebele. Večina čebelarjev že čebelari v A.-Ž. panjih.

Tukajšnje pašne razmere? Ne moremo jih prištevati med najboljše, pa tudi ne med najslabše. Spomladi imamo pašo na različnem sadnem drevju, rdeči detelji, travniških cvečlicah in nekaj tudi na akaciji, katere pa ni baš preveč. Po bližnjem gorovju raste tudi precej pravega kostanja ter igličastega drevja. Posebno kostanj nudi čebelam v juliju mesecu izdatno pašo. Le škoda, da je tovarna za izdelovanje ekstrakta za obdelovanje usnja,

oziroma surovih živalskih kož požrla na tisoče vagonov kostanjevega lesa. V zadnjem času je sicer ustavila svoj obrat, pa ne vem, ali samo začasno ali za vedno. Mi čebelarji ji privošči-mo, naj v miru počiva, drugače v par letih ne bo nobenega kostanja več v tukajšnji okolici.

Leto 1925. je bilo bolj slabo nego dobro. Slaba čebelarska letina v l. 1924., nato dolga zima in deževna spomlad so vzrok, da je pomrlo v tukajšnji okolici mnogo panjev, posebno tam, kjer se niso dosti brigali, da bi si zazimili zadosti z medom založenih čebel. Ponekod so izumrli kar celi čebelnjaki. Ranih rojev je bilo leta 1925. bolj malo, pač pa so čebele pridno rojile v drugi polovici junija in prvi polovici julija meseca. Zanimivo rojenje sem imel tudi jaz. Proti koncu majnika meseca mi je rojil panj št. 1, takoj nato tudi panj št. 2. Roja sta sedla skupaj na bližnjo vrbovo drevo. Ogrebel sem oba skupaj v prazen A.-Ž. panj. Ko sem šel drugo jutro pogledat, kako je kaj, sem videl, da sta se roja v panju sama ločila: eden se je zbral v medišču, drugi pa je ostal spodaj. Ker že nista hotela biti skupaj, sem ju ločil z deščicami, da sta lahko gospodarila vsak zase. Razvijala sta se imenitno ter dala v drugi polovici julija meseca zopet vsak en roj. Slučajno sta bila na en dan in sta zopet skupaj sedla baš na ono mesto kakor roja spomladi. Ogrebel sem ju v eksporten panj, kjer se pa nista mogla ločiti. Oba izrojenca sta ostala še jako živalna. Eden je dal

celo drugca, ki sem ga pa mu vrnil. Roj, ki je nastal iz obeh prvcev, je bil jako lep in se je tudi dobro razvil. Panj št. 1 je postal nato brezmatičen, pa sem mu pomagal na ta način, da sem mu dodal zalege iz drugega panja. Dodal sem mu z zalego vred najbrž tudi matico, kajti začel se je hitro razvijati ter je baš na isti dan, ko sem dobil vnuka iz njegovega prvega roja, zopet v tretje rojil.

Tudi to pot je rojil z oprušeno matico. Tako sem imel kmalu iz enega panja kar pet panjev, in sicer starca, njegovega prvca, drugca, vnuka, končno tudi tretji roj iz starca, kateremu pa ne vem imena.

Značilno za l. 1925. je bilo — vzroka ne vem —, da se je pri prašenju izgubilo skoraj dve tretjini matic, pri nekaterih kar po tri druga za drugo. Pomagal sem jim na vse načine. Dva roja, ki sta bila posebno trmasta za sprejem matic ali matičnikov, sem moral celo združiti, ker sem opazil v obeh trotjo zalego.

Pa naj končam! Prejmite vsi čitatelji in prijatelji »Slovenskega Čebelarja« najlepše pozdrave iz Savinjske doline. Pa se oglasiše tudi drugi kaj! Tudi jaz se skoro vnovič oglašim z daljšim člankom, v katerem priobčim nekaj prav zanimivega. — Miroslav Roter, pri občini Sv. Rupert pri Gomilskem.

Društvene vesti.

Seja načelstva dne 14. junija t. l.

Navzočni gg.: prošt Kalan, Arko, Mesar, Okorn, p. Teodor Tavčar, Ivo Verbič, prof. Verbič, Vokač.

1. Zapisniki o zadnjih sejah so se prečitali in odobrili.

2. Kongres v Pragi. Propagandni letaki za slovanski kongres in razstavo v Pragi se pošljejo vsem podružnicam. Soglasno se je sklenilo, da bo zastopal društvo na kongresu g. urednik Bukovec.

3. Blagovni oddelk. Razpravljalo se je o blagovnem oddelku. G. ravnatelj Mesar je poročal o prometu. Sklenilo se je, da zna-

šaj režiža za letos 10% od prodanega blaga. Poleg drugega orodja naj se naroči še 10 sipalnikov »Ideal«.

4. Slučajnosti. Tajnik je poročal o nameravani izpremembi društvenih pravil. Predlagane izpremembe so se odobrile.

Poročilo o strokovni vrednosti od uredništva zavrženih člankov smo odobrili, ter sklenili, da se odborova izjava objavi v listu (glej 7. števil. »Čebelarja«).

Nato smo šli v delavnico za satnice in si jo ogledali. Obenem nam je g. urednik pokazal predmete za razstavo v Pragi.

Jože Okorn, tajnik.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica ima sejo dne 9. avgusta 1927 ob 8. uri zvečer pri »Nacetu«.

Fr. Prezelj, tajnik.

Podružnica za Ftuj in okolico priredi v nedeljo dne 21. avgusta t. l. v gostilniških prostorih Avg. Staniča na Bregu veliko čebelarstvo veselico. Začetek ob dveh popoldne. Vabljeni so vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva. Izborna godba, medica in medeno pecivo!

Odbor.

Podružnica št. Jurij ob Ščavnici. Tečaj, ki se je vršil dne 19. junija pri nas, se je dobro obnesel. Hvala Čebel. društvu za dobrega predavatelja! Udeležencv je bilo 24. Gospod Peterl je dopoldne predaval teorijo, popoldne pa imel praktičen pouk pri čebelnjaku g. Korošaka. Pri teoretičnem predavanju je v 3 urah predelal osnovni nauk o čebeli, o raznih panjih in njih uredbi, o vzreji matic i. t. d. Praktično nam je razkazal Znidarskičev ter dunajski panj, njune dobre in slabe strani ter vzrejalnico matic. Zanimanje je bilo dobro. Obed vsem čebelarjem je dala posojilnica. Še enkrat hvala čebelarskemu društvu in g. Peterlu.

Podružnica v Zagorju ob Savi je imela 16. januarja pri g. Ašiču na Lokah svoj redni letni občni zbor. Kljub slabi poti in izredno slabemu razpoloženju članstva z ozirom na lanske uspehe

se nas je sestalo 18 članov. Predsednik Kolenc je pozdravil vse navzočne, osobito našega prijatelja g. Okorna. Zaradi odsotnosti tajnika je med tajniškim poročilom omenil tudi v mesecu juliju prirejeni tečaj, katerega program se je moral zaradi prepiche začetne udeležbe skrajšati tako, da so nekateri člani prišli popoldne prepozno. Opozarjal je, naj bo drugič udeležba točnejša in polnoštevnejša, ker bomo sicer primorani enake prireditve opustiti. To bo posebno v škodo mlajšim članom in naraščaju. Blagajnik g. Turk je poročal, da je imela podružnica minulo leto 3157/25 Din dohodkov in 2423/45 Din izdatkov. Izvoljen je bil stari odbor. Po odpravljenih točkah sporeda je g. Okorn temeljito obravnaval problem izboljševanja čebelarstva, zlasti važna pomladanska opravila, zamenjavo matic, združevanje itd. Snov je podal tako poljudno in zanimivo, da so ga celonečlani pozorno poslušali.

Podružnica pri Sv. Andražu v Slov. goricah je imela občni zbor dne 16. januarja t. l. Poslovno poročilo za l. 1926. je bilo odobreno. V odbor so bili izvoljeni: Iv. Jurančič za načelnika, tajnika in blagajnika, Jožef Jurančič za namestnika, Zv. Predan, Martin Rajtar, Fr. Čeh pa za odbornike.

Jurančič.

Podružnica v Lazah. Dne 26. decembra 1926. l. se je vršil občni zbor. Navzočni so v živahnih im

stvarnih razgovorih prereševali kritični položaj čebelarjev, v katerem se nahajajo zaradi slabih letin. Po tem razmotrivanju je bila volitev novega odbora ter so bili izvoljeni: Franc Krmavner za predsednika, Matija Govekar za namest-

nika, Ivan Nagode za tajnika in blagajnika, Anton Šebenik, Jože Kušlan, Anton Kastelic pa za odbornike. Po volitvah se je določilo, da se zaprosi za enodnevni tečaj ter tudi, da se nabavi za družnico nekaj potrebnega orodja. — Predsednik.

Drobiž.

Avgust Bukovec.

Učimo se vosek kuhati! Letos sem imel priliko, da sem videl ves vosek, ki so ga nanosili naši čebelarji blagovnemu oddelku v podelavo v satnice. Lahko rečem, da je letošnji zlatno boljši in da je mnogo članov prineslo tako lepega, da lepšega nihče ne more skuhati. Precej blaga je bilo pa slabega, nečistega, zasmojenega, nekateri kolači skoraj črni. Naša naloga v prihodnji zimi mora biti, da se prav živo zavzamemo za umno kuho voska. Ker je tega blaga vedno manj, moramo skrbeti, da se čebelarji temeljito seznani s pravilno kuho. Škoda vsakega kilograma voska, ki ga čebelar radi nevednosti pri kuhi skvari.

Kdo prav uči. Nekateri čebelarji priporočajo, da moramo pri prepeljevanju čebel odpreti v A.-Ž. panju zaklopnico pri spodnjem okencu, da se čebele lahko pomaknejo iz plodišča v prostor med okenci in vrati, potem se ni bati, da bi se panj zadušil. Tudi jaz sem to poizkušal, pa se ni obneslo. Res so se čebele nakopičile zadi, ampak velik križ jih je bilo spraviti nazaj v panj (gnezdo). Takoj, ko pripeljemo čebele na mesto, to ni mogoče, ker je žival razdražena. Počakati moramo do večera, takrat pa vzeti okenca iz panja, čebele otresti na sipalnik in okenca zopet v panj dajati. To je izredno zamudno, zlasti če moramo to storiti pri večjem številu panjev. Čebel pa ne smemo pustiti zadi, ker same ne najdejo v panj. Če pa vozimo čebele z odprto zaklopnico podnevi, se mnogo čebel ubije na mreži na vratih, ker vedno butajo z glavo ob mrežo. Ob normalnih razmerah, to se pravi, če ni le prevelika vročina, bi nikomur ne priporočal, da bi pri prevažanju odpiral zaklopnice.

Kot gobe po dežju se pojavljajo novi panji v Jugoslaviji. Zdi se, da se je za osrečevalce novih sistemov sedaj začela zlata doba pri nas. Drugod so jim pošteno začeli niti mešati, pri nas pa nastajajo tvornice, ki razpečavajo »najmodernejše« sisteme. Najbolj čudno pa je: čebelarstvo časopisje jih še podpira, vsaj tako bi človek sodil po inseratih. Le v tej smeri naprej, pa se bodo kmalu pokazali zlahkni sadovi, oziroma posledice — špekul-

lancov. V Sloveniji ni in ne sme biti mesta takim izkoriščevalcem!

Kako uživajo ljudje med najraje, je vprašal francoski čebelarški list »France apicole« 272 čebelarjev. Za med v satju se je odločil samo eden, za trcani med po žličicah 26, v mleku 1, v kakau 77, na kruhu 59, na kruhu z maslom 103, z orehi 1, s smetano 1, v mlečni kavi 12, za medeno pecivo pa 57. Jaz pa pravim: ni je nad dobro slovensko medeno potico iz ajdovega medu (posebno če ima človek votle zobe...!).

V Ameriki kakor pri nas! Sadjarji v Ameriki plačujejo čebelarjem, če pripeljejo čebele v pašo na sadno cvetje, visoke odškodnine. Ameriški čebelarški list »Gleanings« omenja, da pozna sadjarja, ki je v ta namen najel 300 panjev in plačal za to izredno visoko »najemnino« (po več dolarjev od panja). Čebele, ki obletavajo sadno cvetje, oplode s prenašanjem obnožine toliko cvetov, da se drevje do tal šibi pod težo sadu. In pri nas? Sprejmejo te kot razbojnika. Občinski odbori tekmujejo z raznimi dokladami, politični funkcionarji izdajajo razne odredbe, ki prepovedujejo dovoz čebel. Lastniki pasišč ne vedo več, koliko in kaj bi zahtevali za to stojišče. In če si celo natočil nekoliko vrčev medu, se gnete vse okoli njega in želi medu, medu, medu. Vseh drugih neprilik, zlob in težav niti ne naštevamo. — O, srečni ameriški čebelarji!

Domač med prihaja polagoma zopet na trg. Od raznih strani prihajajo ponudbe, ki smo jih od srca veselili zaradi čebelarjev samih, ki so v zadnjih letih toliko pretrpeli. Kum, Kum, le pogum...!

Janševa knjiga »Razprava o rojenju čebel« z nemškimi besedilom je na novo izšla. Izdajo je priredil Th. Weippl. Stane 1-80 šilingov in se dobi v pisarni »Bienen Vatra« na Dunaju 1., Helfersdorferstr. 5. Zadnja in edina slovenska izdaja je bila natisnjena l. 1906. Izdalo jo je naše društvo. Dobiti je ni nikjer. To delo nima primere v svetovni čebelarški književnosti, ker predstavlja tako temeljito razpravo o rojenju, da bi je tudi sedaj ne mogel nihče bolje podati. Tega se Nemci zavedajo, mi pa ne...

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo
v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Predmet	Cena	
	Din	p
1. Pripomočki za pomirjenje čebel oziroma za varstvo proti piku.		
Brizgalnica za roje	160	—
Euskol (zavitek)	8	—
Kadilniki (boljši)	90	—
Kadilniki	85	—
Čebelarska kapa s tkanino	45	—
Čebelarska kapa, žimnata	46	—
Pajčolani	30	—
Pajčolani	34	—
Pajčolani z žimnatim vložkom	46	—
Čebelarske pipe (pihalnik Dathe)	70	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	8	50
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	30	—
Čebelarske rokavice	80	—
Samokadilnik »Vulkan«	125	—
2. Pitanje čebel.		
Baloni za 1 liter	8	—
Baloni za 1 liter z odprtim podstavkom za pitanje iz medišča	16	—
Baloni za 1 liter z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Pitalnik za A. Ž.-panj iz bele pločevine	18	—
3. Matica.		
Barva za označevanje matice	14	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od Din 2.— do	13	—
Matičnice z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
4. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.		
Čistilnik za med z dvojnim sitom, iz zelo močne pločevine, emajliran	130	—
Doza za 25 kg medu, iz fine pločevine	40	—
Leseni obod za dozo za pošiljanje po železnici	12	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Pločevinaste posode za med, à 4 kg	12	—
Pločevinaste posode za med, za 55 kg	200	—
Pločevinaste posode (glej doza) za 25 kg	40	—
Leseni sodi za 50 kg	50	—
Pločevinasto sito za čiščenje medu	20	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	50
Pločevinasto točilo, neemajlirano, z železnim okriljem, za 3 satnike	1000	—
Pločevinasto točilo, neemajlirano, z bronastim okriljem, za 3 satnike	1100	—
Pločevinasto točilo za med, najnovejšega sestava za 3 satnike, 27×41 cm, emajlirano	1120	—
Pločevinasto točilo za med, z bronastim okriljem in emajlirano	1220	—
Pločevinasto točilo za 10 okvirov, obojestransko, za velike obrate	3580	—

Predmet	Cena	
	Din	p
Topilnik za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	28	—
5. Satnice in žičenje.		
Deska za pritrdjevanje satnic	6	—
Garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kolesce za vtiranje žice, navadno	14	—
Kolesce za vtiranje žice, boljše	18	—
Luknjač za okvirčke	44	—
Satnice, izvršene s potapljanjem	65	—
Satnice, izdelane na dva valjarja	70	—
Svetiljke za zalivanje satnic	53	—
Šilo za vrtanje luknjic	3	—
Topilnik s svetiljko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Žica v klobčiču, dkg	—	40
6. Panj in njega deli.		
A. ž.-panj na 10 satnikov	280	—
A. ž.-panj na 9 satnikov z verando	325	—
A. ž.-panj na 10 satnikov z verando	350	—
Kovinski deli za A. ž.-panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1:25	7	50
b) 2 nosilca za matično rešetko, à Din 1:50	3	—
c) 2 tečaja za vratca, à Din 1:40	2	80
d) 4 tečaji za brade, à Din —75	3	—
e) 2 mreži za okenca, à Din 4:—	8	—
f) 4 zapahi za okenca, à Din —75	3	—
g) 2 zaporici za zaklopnico, à Din —20	—	40
h) ¼ kg kvačic	5	—
i) kljukica za vratca	—	35
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	12	—
k) cevka za A. ž.-panj z verando	8	—
Žična mreža za okenca (pocinkana), kvadratni meter	40	—
Okvirčki za A. ž.-panje (nezbiti), za komad	1	75
Pločevinasta razstojišča, namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	—
Matična rešetka, močna (domačega fabrikata), za 1 panj	12	—
Matična rešetka, nemškega fabrikata, kvadratni meter	150	—
Matična rešetka, najfinejša, sestavljena iz palčic, 34×15 cm	18	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
7. Pripomočki za delo v in izven panja.		
Kleščice za A. ž.-panje	34	—
Kleščice za gorko stavbo	26	—
Zaklopna kozica za odlaganje satnikov s čebelami	33	—
Lesen sipalnik za A. ž.-panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Strgulja za snaženje A. ž.-panjev	10	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
8. Razno.		
Begalnica	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Jeklena šablona in zabijač (priprava za pritrdjevanje kvačic)	24	—
Tehnica za obljudene panje	1150	—